

Četvrtak, 15. prosinca 2016.

P8_TA(2016)0507

Masovne grobnice u Iraku**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. prosinca 2016. o masovnim grobnicama u Iraku (2016/3028(RSP))**

(2018/C 238/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 27. listopada 2016. o stanju u sjevernom Iraku/Mosulu ⁽¹⁾, od 27. veljače 2014. o stanju u Iraku ⁽²⁾, od 18. rujna 2014. o stanju u Iraku i Siriji te ofenzivi ISIS-a, uključujući progon manjina ⁽³⁾, od 12. veljače 2015. o humanitarnoj krizi u Iraku i Siriji, osobito u kontekstu IS-a ⁽⁴⁾, od 12. ožujka 2015. o nedavnim napadima i otmicama, posebno Asiraca, koje je na Bliskom istoku proveo Da'esh ⁽⁵⁾, i od 4. veljače 2016. o sustavnom masovnom ubijanju vjerskih manjina koje provodi tzv. Islamska država ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 23. svibnja 2016. o regionalnoj strategiji EU-a za Siriju i Irak, kao i za prijetnju koju predstavlja Daiš, od 14. prosinca 2015. o Iraku, od 16. ožujka 2015. o regionalnoj strategiji EU-a za Siriju i Irak, kao i za prijetnju koju predstavlja ISIS/ Daiš, od 20. listopada 2014. o krizi u Siriji i Iraku povezanoj s ISIS-om/Daišem, od 14. travnja 2014. i 12. listopada 2015. o Siriji te od 15. kolovoza 2014. o Iraku, kao i zaključke Europskog vijeća od 30. kolovoza 2014. o Iraku i Siriji,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o Iraku i Siriji,
- uzimajući u obzir izvješće Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava i Ureda za ljudska prava Misije UN-a za pomoć Iraku pod naslovom „Poziv na odgovornost i zaštitu: jezidi koji su preživjeli zlodjela ISIS-a” iz kolovoza 2016.,
- uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda iz 1998. i njegove odredbe o nadležnostima u pogledu zločina genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i zločina agresije,
- uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu i suradnji između EU-a i Republike Iraka,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2253 (2015),
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir svoju odluku da Nagradu Saharov za slobodu mišljenja za 2016. godinu dodijeli iračkim jezičkim aktivisticama i zatočenicama ISIS-a/Daiša Nadiji Murad and Lamiji Aji Bašar,
- uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0422.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0171.⁽³⁾ SL C 234, 28.6.2016., str. 25.⁽⁴⁾ SL C 310, 25.8.2016., str. 35.⁽⁵⁾ SL C 316, 30.8.2016., str. 113.⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0051.

Četvrtak, 15. prosinca 2016.

- A. budući da je ISIS/Daiš u kolovozu 2014. napao jezidske zajednice oko grada Sindžara u iračkoj Ninivskoj provinciji, pri čemu su navodno ubijene tisuće ljudi; budući da je, nakon što su kurdske snage do prosinca 2014. ponovno osvojile područja sjeverno od planine Sindžar, pronađeno nekoliko masovnih grobnica; budući da su, kada su kurdske snage ponovno osvojile grad Sindžar sredinom studenog 2015., otkrivena dodatna mjesta ubojstava i, kako se čini, masovne grobnice;
- B. budući da je ISIS/Daiš sustavno i rašireno činio zlodjela usmjerena protiv jezidskog naroda u cilju njegova uništenja; budući da takva zlodjela u skladu s međunarodnim pravom, posebno u skladu s člankom II. Konvencije UN-a o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948., predstavljaju genocid;
- C. budući da su se Parlamentu, koji je 4. veljače 2016. priznao da ISIS/Daiš provodi genocid nad kršćanima i jezidima te drugim pripadnicima vjerskih i etničkih manjina, pridružili Vijeće Europe, Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a, Kongres SAD-a, parlament Ujedinjene Kraljevine, australski parlament i druge nacionalne i međunarodne institucije, prepoznavši da zločini koje su pripadnici ISIS-a/Daiša počinili nad vjerskim i etničkim manjinama u Iraku obuhvaćaju ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid;
- D. budući da su Ninivska ravnica, Tal Afar i Sindžar te šira regija odavno domovina kršćana (Kaldejci/Sirjaci/Asirci), jezida, sunitskih i šijitskih Arapa, Kurda, Šabaka, Turkmena, jarsanaca, Sabejaca-Mandejaca i drugih, koji su stoljećima ondje živjeli u duhu općeg pluralizma, stabilnosti i suradnje među zajednicama unatoč razdobljima vanjskog nasilja i progona, sve do početka ovog stoljeća kada je 2014. ISIS/Daiš zauzeo velik dio te regije;
- E. budući da ISIS/Daiš od 27. listopada 2016. premješta otete žene, među ostalim i jezidske žene, u gradove Mosul i Tel Afar; budući da su neke od tih žena navodno „raspodijeljene” borcima ISIS-a/Daiša, dok je drugima rečeno da će ih iskoristiti kao pratnju konvojima ISIS-a/Daiša;
- F. budući da su zaštita, očuvanje i analiza svih masovnih grobnica u Iraku, kao i u Siriji, od ključne važnosti za očuvanje i prikupljanje dokaza o ratnim zločinima, zločinima protiv čovječnosti i genocidu koje su počinili pripadnici ISIS-a/Daiša te za privođenje počinitelja tih zločina k pravdi; budući da bi rodbini žrtava trebalo pružiti psihološku i logističku potporu;
- G. budući da nekoliko lokalnih organizacija vodi evidenciju zločina koje pripadnici ISIS-a/Daiša počinjavaju nad jezidskom zajednicom, ali njihovi su kapaciteti ograničeni; budući da prema međunarodnim organizacijama za ljudska prava, kao što je Human Rights Watch, međunarodni stručnjaci za forenziku nisu radili u tom području, unatoč političkoj potpori takvoj misiji koju je izrazilo više zemalja, uključujući SAD i Njemačku;
- H. budući da je visoki povjerenik UN-a za ljudska prava 11. studenoga 2016. izjavio da: „ako stanje u Iraku uputi na Međunarodni kazneni sud, ako iračkim sudovima da nadležnost nad međunarodnim zločinima, ako reformira kaznenopravni sustav i poboljša sposobnost pravosudnih službenika da evidentiraju i istražuju slučajeve kršenja prava i kazneno gone počinitelje, iračka vlada može zajamčiti pravdu i postaviti temelje za trajan mir u zemlji. Ako to ne učini, dugotrajni mir i sigurnost koje irački narod zaslužuje mogli bi biti ozbiljno ugroženi”;
- I. budući da je iračka vojska, uz potporu globalne koalicije za borbu protiv ISIS-a/Daiša i pešmergi kurdske regionalne vlade, pokrenula operaciju kako bi oslobodila Mosul, drugi po veličini irački grad, te ostatak iračkog teritorija koji se još uvijek nalazi u rukama ISIS-a/Daiša;
 1. bezrezervno osuđuje zlodjela i gruba kršenja međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava koja kontinuirano provode pripadnici ISIS-a/Daiša; užasnut je aktualnim otkrićima novih masovnih grobnica u Iraku i Siriji, koje svjedoče terorističkoj politici koju provodi ISIS/Daiš; izražava sućut svima u Iraku koji su izgubili članove obitelji zbog zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina koje su počinili ISIS/Daiš i njihovi pristaše;

Četvrtak, 15. prosinca 2016.

2. snažno apelira na međunarodnu zajednicu, posebno na Vijeće sigurnosti UN-a, da navode o masovnim grobnicama u Iraku uzmu kao dodatni dokaz genocida i da ISIS/Daiš prijave Međunarodnom kaznenom sudu;
3. poziva iračke vlasti, uključujući kurdsku regionalnu vladu, da poduzmu hitne mjere kako bi se zaštitile grobnice oko planine Sindžar koje su postale dostupne nakon što je to područje ponovno preuzeto od ISIS-a/Daiša, te da poduzmu sve druge potrebne mjere za očuvanje dokaza ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti koje su počinili pripadnici ISIS-a/Daiša kako bi se zajamčilo preuzimanje odgovornosti;
4. poziva iračke vlasti da pozovu međunarodne stručnjake za forenziku, uključujući one s iskustvom rada pred kaznenim sudovima, kako bi zabilježili lokaciju svih masovnih grobnica te pomogli očuvati i analizirati dokaze pronađene u odnedavno dostupnim masovnim grobnicama, s obzirom na to da se prilikom ekshumacije bez stručnjaka za forenziku mogu uništiti ključni dokazi te se može uvelike otežati identifikacija tijela;
5. poziva EU, njegove države članice i druge potencijalne međunarodne donatore da pomognu i daju svoju punu potporu iračkoj vladi pri uspostavi ljudskih resursa i infrastrukture koji su potrebni za očuvanje i analizu dokaza koji bi mogli biti ključni za buduće nacionalne i međunarodne procese pozivanja na odgovornost za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid;
6. posebno je zabrinut zbog položaja žena i djece u sukobu, osobito jezidskih žena i djece koji su žrtve progona, pogubljenja, mučenja, seksualnog iskorištavanja i drugih zlodjela; ustraje u tome da bi trebalo omogućiti pristup cijelom nizu zdravstvenih usluga, posebno za žrtve silovanja; poziva EU i njegove države članice da hitno uspostave blisku suradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i da je podupiru u tom cilju; poziva na trenutačno oslobađanje svih žena i djece koji su još uvijek u zatočeništvu ISIS-a/Daiša;
7. ponovno izražava svoju punu potporu iračkoj vojsci, vojskama globalne koalicije za borbu protiv ISIS-a/Daiša, pešmergama kurdske regionalne vlade i njihovim saveznicima u nastojanjima da oslobode Mosul i druge dijelove zemlje od ISIS-a/Daiša, kao i potporu iračkoj neovisnosti, teritorijalnoj cjelovitosti i suverenosti;
8. podsjeća da iračke vlasti moraju poduzeti konkretne korake kako bi tijekom kampanje zaštitile civile, među ostalim poduzimanjem svih dostupnih mjera predostrožnosti kako bi se tijekom napada izbjegle civilne žrtve i kršenja ljudskih prava; naglašava da snage na terenu tijekom operacija moraju poštovati međunarodno humanitarno pravo i pravo o ljudskim pravima;
9. izražava potporu Republici Iraku i njezinu stanovništvu u priznavanju politički, društveno i gospodarski ostvarive i održive provincije u području Ninivske ravnice, Tal Afara i Sindžara, u skladu sa zakonitim izrazima regionalne autonomije, kao što je zajamčeno iračkim ustavom;
10. ističe da bi pravo raseljenih autohtonih naroda Ninivske ravnice, Tal Afara i Sindžara, od kojih su mnogi raseljeni unutar Iraka, da se vrate u svoju domovinu trebalo biti politički prioritet iračke vlade, što podupire EU, zajedno sa svojim državama članicama, i međunarodna zajednica; ističe da bi uz potporu iračke vlade i kurdske regionalne vlade tim narodima trebalo u potpunosti zajamčiti ostvarenje njihovih ljudskih prava, uključujući političku jednakost, kao i prava vlasništva, koja će pritom biti iznad svih prava vlasništva koja polažu treće osobe;
11. apelira na Irak da postane država članica Međunarodnog kaznenog suda kako bi se omogućio kazneni progon ISIS-a/Daiša zbog ratnih zločina, genocida i zločina protiv čovječnosti;
12. poziva međunarodnu zajednicu, uključujući države članice EU-a, da pripadnike ISIS-a/Daiša koji su u njihovoj sudskoj nadležnosti privedu pravdi, među ostalim primjenjujući načelo opće nadležnosti;
13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, vladi Iraka i Iračkom zastupničkom vijeću te Regionalnoj vladi Kurdistana.